

Folkeskolen - Danmarks vigtigste inkluderende fællesskab

Børn lærer bedst i inkluderende fællesskaber – styrk folkeskolen, eleverne og fællesskabet med en sund økonomi, der matcher ambitionerne og behovet. Det er ønsket fra Skole og Forældre, Danmarks Lærerforening og Skolelederforeningen.

Vi har høje ambitioner for folkeskolen, og dem skal vi holde fast i. Folkeskolen skal, som formålsparagraffen siger, være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati. Derfor skal børnene i skolen kunne spejle sig i hinandens forskelligheder for derigennem at danne sig selv og hinanden. Og måske endda opdage, at de er mere ens end forskellige.

Børn lærer bedst i fællesskab. Det ved vi fra hverdagen i skolen, og det ved vi fra forskningen. Derfor er inkluderende fællesskaber vigtige. Hver dag arbejder vi i skolen målrettet og fokuseret på at skabe en skole, hvor faglighed, fællesskab og trivsel går hånd i hånd. Inklusion handler om etik og menneskesyn og om at skabe det bedst mulige udbytte af undervisningen. Men kommunerne og dermed skolerne er trængte på økonomien. Det udhuler mulighederne for at lykkes med at skabe inkluderende fællesskaber for alle børn. Når det slår fejl, kan det ramme det enkelte barn og barnets familie hårdt.

Da regeringens ekspertgruppe i forbindelse med inklusionseftersynet kom med deres anbefalinger til det videre arbejde med inkluderende fællesskaber, pegede de på en række udfordringer. Blandt andet viste deres kortlægning, at skolens ledere og medarbejdere mange steder oplevede, at der manglede ressourcer til arbejdet med inklusion. Og den økonomiske udfordring er ikke blevet mindre.

Økonomien skal flugte med ambitionerne

Ønsket om, at stort set alle børn skal have mulighed for at være en del af almenundervisningen i den danske folkeskole, skal ikke bare være en smuk illusion, men en etisk og samfundsmæssig vigtig ambition.

Specialskolerne er og skal fortsat være en del af folkeskolen. Dem har vi brug for, hvis alle børn skal trives og udvikle sig. Deres viden om børn med forskellige diagnoser og behov er vigtig, og skolerne har brug for ressourcer, der kan bringe den viden ind i almenundervisningen og understøtte fællesskaberne i skolen.

Nogle gange er et nyt skoletilbud den rigtige løsning. Også selv om det kan være dyrere. Men det behøver ikke altid være løsningen. Og hver gang et barn visiteres til et specialtilbud, svækker det skolens fundament for at have tilstrækkelige ressourcer til den inkluderende undervisning, fordi skolen mange steder pålægges at betale for det pågældende barns skolegang i specialtilbuddet.

Det skaber en ond cirkel, som ikke burde være nødvendig. Hvis kommuner og skoler havde de ressourcer til at løfte inklusionsopgaven, som blev stillet i udsigt, da vi blev lovet at pengene skulle følge barnet, så ville vores indsatser bære bedre frugt, og flere børn kunne blive i almenundervisningen.

For ledere og lærere er det afgørende vigtigt at lykkes med undervisningen og imødekomme alle elevers behov. Men mange oplever, at de har børn i deres klasser, som ikke får den støtte, de har brug for, fordi ressourcerne mangler.

Som forældre, ledere og lærere har vi et fælles ønske om, at Danmarks børn hører til i et bredt fællesskab i skolen, hvor god undervisning gavner alle uden at skabe sårbarhed og mistrivsel. Vi har brug for nye løsninger – og mulighed for at skabe tid og rum til alle børn. Forudsætningen for god inklusion er politisk og økonomisk prioritering af vores fælles skole.

I stedet for at ønske færre børn med særlige behov i klassen, burde vi måske i stedet ønske os flere – og samtidig tilstrækkelige ressourcer til at sikre kvalitet i hver eneste undervisningstime, så vi alle steder kan skabe inkluderende fællesskaber, der lykkes og styrker vores fælles fremtid – vores børn.